

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МИСТЕЦТВ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ПРОБЛЕМ СУЧАСНОГО МИСТЕЦТВА НАМ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ КУЛЬТУРОЛОГІЇ НАМ УКРАЇНИ
ЗЕЛЕНОГУРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (ПОЛЬЩА)

Т Е З И

II Міжнародної наукової конференції

ПРОБЛЕМИ МЕТОДОЛОГІЇ СУЧАСНОГО МИСТЕЦТВОЗНАВСТВА ТА КУЛЬТУРОЛОГІЇ

(zareestrovana v UkrINTEI: posvidchennia №382 від 16 вересня 2020 року)

11–12 листопада 2020 року

Київ

ЗМІСТ

UŹDZICKA Marzanna PARATEKSTY W TEKSTACH KULTURY POPULARNEJ (ROZWAŻANIA METODOLOGICZNE)	8
TROCHA Bogdan POZALITERACKIE UWARUNKOWANIA METODOLOGII BADAŃ NAD NAJNOWSZĄ LITERATURĄ SPEKULACYJNĄ ORAZ JEJ KULTUROWYMI REPREZENTACJAMI	11
АСТАНІН Михайло Олександрович МАТЕРІАЛЬНЕ ВИРАЖЕННЯ ЯВИЩ КУЛЬТУРИ НА ПРИКЛАДІ ДЕКОНСТРУКТИВІЗМУ	13
БАЛТАЗЮК Ірина Віталіївна ІНТЕРПРЕТАЦІЯ СИМВОЛУ «ХРЕСТ» У ТВОРЧОСТІ КИЇВСЬКИХ МИТЦІВ	15
БЕЗГІН Олексій Ігорович КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЯ СФЕРА УКРАЇНИ В ГЛОБАЛЬНОМУ ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПРОСТОРИ.....	18
БЕЗУГЛА Руслана Іванівна МЕТОДОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ МИСТЕЦТВОЗНАВСТВА В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ ТА ДИГІТАЛІЗАЦІЇ	20
БЕРДИНСЬКИХ Святослав Олександрович ЕТАПИ ФОРМУВАННЯ ПРОЕКТНОЇ КУЛЬТУРИ	23
БЕРЕГОВА Олена Миколаївна, ІМАГОЛОГІЯ ЯК ПЕРСПЕКТИВНИЙ НАПРЯМ СУЧАСНИХ МИСТЕЦТВОЗНАВЧИХ І КУЛЬТУРОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	26
БІЛЬЧЕНКО Євгенія Віталіївна ДВА КРИЛА КУЛЬТУРОЛОГІЇ: ДЕКОНСТРУКЦІЯ ПОЛЯРНОСТІ ЧЕРЕЗ ДІАЛОГ	29
БУБНОВА Вікторія Вікторівна УКРАЇНСЬКА ТЕАТРАЛЬНА КРИТИКА 1970-1980 РОКІВ: САМООЦІНКА (ЗА МАТЕРІАЛАМИ ЖУРНАЛУ «УКРАЇНСЬКИЙ ТЕАТР»)	32
ВАСИЛЬЄВ Сергій Сергійович ЕКСПЕРТНІ ОПИТУВАННЯ КІНОКРИТИКІВ І КІНОЖУРНАЛІСТІВ В УКРАЇНІ: ДІЯЛЬНІСТЬ БЮРО УКРАЇНСЬКОЇ КІНОЖУРНАЛІСТИКИ У 2002–2012 РОКАХ	35
ВЛАДИМИРОВА Наталія Вікторівна ОСОБЛИВОСТІ МЕТОДОЛОГІЧНИХ ВЕКТОРІВ СУЧАСНОГО ТЕАТРОЗНАВСТВА	38
ВОЛКОВ Сергій Михайлович, ТРАНСФОРМАЦІЇ В СУЧАСНІЙ МИСТЕЦЬКІЙ ОСВІТІ: ВИКЛИКИ ГЛОБАЛІЗОВАНОГО СВІТУ	40
ГАВРОШ Оксана Іванівна МИСТЕЦТВОЗНАВЧІ СТУДІЇ ЗАКАРПАТТЯ: ІСТОРІЯ ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ	42
ДИЧКОВСЬКИЙ Степан Іванович КУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В СОЦІОКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРИ	45
ДОБРОНОСОВА Юлія Дмитрівна МОЖЛИВОСТІ ОСМИСЛЕННЯ ЛИСТУВАННЯ ЯК МЕДІА У ПІЗНАННІ ЕПІСТОЛЯРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ МИТЦІВ	48
ЗУБАВІНА Ірина Борисівна ОСНОВНІ НАПРЯМИ ДОСЛІДЖЕНЬ ЕКРАННОЇ КУЛЬТУРИ ХХ СТОЛІТТЯ	51
ІВАНОВА Олена Олександрівна МУЗИЧНІ ФЕСТИВАЛІ ВОЛИНСЬКОГО КРАЮ В КУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРИ УКРАЇНИ	54

БЕРДИНСЬКИХ Святослав Олександрович

учений секретар

відділення образотворчого мистецтва НАМ України

кандидат технічних наук

ORCID ID: 0000-0003-2911-7504

ЕТАПИ ФОРМУВАННЯ ПРОЕКТНОЇ КУЛЬТУРИ

Сучасна проектна культура в дизайн-процесах включає в себе усі різновиди традиційних засобів проектної графіки, а також цифрові технології візуалізації графічних образів. Пройшовши тривалий шлях еволюції графічних засобів виконання та методів побудови зображень на площині, проектна графіка, відповідно до потреб виробництва та будівництва, а також згідно з культурою і традиціями певного історичного періоду, розвитку технічних засобів виконання і технології множення, виробила універсальну графічну мову та прийоми зображення.

Вважається, що креслення вперше застосовувалося у сфері будівництва. Про значення графіки в архітектурній діяльності писав ще давньоримський архітектор Вітрувій. За його висловом, уміти рисувати архітектор повинен для того, щоб «...мати можливість зобразити без зусиль за допомогою рисунків задуманий ним твір». Вітрувій також висвітлив роль геометричних побудов: «Геометрія ж приносить велику користь архітектурі, і перш за все вона вчить використовувати циркуль і лінійку, що надзвичайно спрощує складання планів будівель і правильне використання наріжників, рівнів та висків».

Необхідність зберігати та передавати знання спричинила використання праобразу креслення у готичну добу. Графічні матеріали готичних будівельників нагадують сучасну технічну ілюстрацію ескізного характеру. Ремісник того часу поєднував в одній особі проектувальника і виробника або будівельника, тому не існувало самого поняття «проект» в сучасному розумінні цього слова.

Прогрес у розвитку проектної культури відбувся у Західній Європі завдяки архітекторам і художникам доби Відродження. Через потребу в побудові реалістичного зображення в мистецтві доби Відродження особливого розвитку набула теорія перспективи, основні принципи якої досі використовуються в проектній графіці. На відміну від минулих років, тоді зображували не існуючі вже предмети, а їх проекти в справжньому розумінні цього слова. У той період відбувся розподіл функцій креслення на презентаційне парадне і ескізне.

З появою масштабу креслення набуло більшої інформативності, стало засобом зберігання та поширення інформації. На думку американського вченого Дж. Джонса, масштабне креслення повністю змінило парадигму розробки форми, відокремивши метод проб і помилок від виробництва і давши змогу експериментувати над формою та змінювати її на кресленні, а не на самому виробі. Дж. Джонс вважає, що саме з появою геометричного креслення в проектувальника з'явилося ширше «поле уявлень», ніж у ремісника, тому що креслення дало змогу побачити майбутній об'єкт у цілому.

Згодом креслення перетворюється на основний засіб моделювання, потіснивши об'ємні моделі. Таким шляхом креслення удосконалювались до початку XIX ст.,

до обґрунтування французьким математиком Гаспаром Монжем теорії ортогональних проєкцій та, відповідно, до появи нарисної геометрії. З розвитком індустріального виробництва з'явився новий вид документації — робоче креслення, графічному стилю виконання якого притаманна максимальна точність і лаконічність зображень. Тоді ж відбулася уніфікація креслення, воно стало універсальною технічною мовою спілкування.

Період конструктивізму вніс нові тенденції як у проектування, так і в способи подання проєктної думки. Аксонометричне креслення дало змогу наочно зображувати форму точнішим способом, аніж перспектива, графічно легко створювати просторові форми та організовувати простір; композиції творів художнього формоутворення набули об'ємно-просторового характеру. Застосування комбінованих технік у проектуванні на початку ХХ ст. збіглося з революційними процесами у мистецтві й відкрило нові шляхи в пошуках художньої форми. Колаж як нова форма художнього вираження набув значного розвитку як найбільш відповідний новаторській суті агітаційного мистецтва. Саме тоді почали активно застосовувати і фотоколаж. Звернення архітекторів та художників-конструкторів до техніки аплікації, колажу та фотомонтажу на початку минулого століття пов'язане з пошуками найбільш зручних та оперативних технічних засобів створення графічного зображення проєкту, в якому замість фарбування площин на креслення наклеюють різноманітні сорти та види паперу, вирізаного за шаблоном шрифту, фотографії, шматочки фанери тощо.

Зростання об'ємів технічної документації, велика трудомісткість і повільність ручного виконання робочих креслень змусили шукати засоби механізації виконання. Однак механізація креслярських робіт не суттєво підвищила продуктивність проєктних робіт. Дійсно прискорити виконання проєктно-конструкторських робіт згодом дозволило застосування комп'ютерної техніки.

Цифрові технології не лише значно спростили технологічну частину роботи, а й створили нові інструменти моделювання і розширили спектр засобів презентації форми на всіх етапах роботи. Поява векторної комп'ютерної графіки, нових цифрових методів створення зображень зробили графіку високоточною, тим самим відкривши перед нею новий спектр завдань у графічному конструюванні форми, побудові зображень на якісно новому рівні традиційними методами. Тривимірне моделювання стало найпотужнішим інструментом формоутворення, творчого пошуку, моделювання, візуалізації та інженерно-технологічної розробки. Удосконалення програмних продуктів збільшило формотворчі можливості тривимірного моделювання, визначивши один із пріоритетних шляхів розвитку проєктної графіки.

Сьогодні проєктна графіка, поєднуючи традиційні засади та новітні технології, є основним засобом формування професійного мислення, проєктної розробки і реалізації об'єктів, охоплюючи системно весь спектр засобів проектування, естетики та експертної оцінки. Сучасний етап розвитку проєктної культури характерний стрімким розвитком цифрового інструментарію — розширенням спектру засобів моделювання та репрезентативних властивостей комп'ютерної графіки, збільшенням інтерактивності між програмою і користувачем, скороченням часу обробки операцій, інтегрування прийомів традиційної графіки у цифровий простір.

Розвиток та розповсюдження цифрових гаджетів призводить до поширення новітніх форм обміну інформацією. Сміливо можна стверджувати, що проєктна куль-

тура сьогодні пов'язана із завершенням тривалого етапу історичного етапу «зображення на папері». Таким чином уявлення про форму презентації проекту докорінно змінюється, перетворюючись з плоского зображення у комплексну інформаційну модель.